

Aleg. 42.

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego o petycyi urzędników conceptowych o zrównanie ich płac z płacami urzędników rządowych.

Wysoki Sejmie!

Urzędnicy conceptowi wnieśli na ręce Wydziału krajowego petycyę do Wysokiego Sejmu o zrównanie ich płac z płacami urzędników conceptowych w służbie rządowej.

Prośbę tę opierają na porównaniu swych płac z płacami ustanowionemi dla analogicznych rang urzędników rządowych, z którego wynika, że urzędnicy conceptowi Wydziału krajowego, a szczególnie urzędnicy trzech najniższych rang są znacznie gorzej dotowani od urzędników conceptowych pozostających w służbie rządowej.

Na mocy etatu plac nstanowionego uchwałą Wys. Sejmu z dnia 3. stycznia 1874 r. pobierają urzędnicy conceptowi Wydziału krajowego następujące place:

koncepiści (dawniej asystenci conceptowi):

stałej płacy	700 zlr.	
dodatku aktywalnego	100 „	
razem		800 zlr.

adjunkci conceptowi:

stałej płacy	1.000 zlr.	
dodatku aktywalnego	200 „	
razem		1.200 „

wicesekretarze (dawniej koncepiści):

stałej płacy	1.300 zlr.	
dodatku aktywalnego	240 „	
razem		1.540 „

sekretarze :

stałej płacy	2.000 złr.	
dotatku aktywalnego	360 „	
razem		2.360 „

radcy :

stałej płacy	2.800 złr	
dotatku aktywalnego	480 „	
razem		3 280 złr.

Urzędnikom konceptowym pozostającym w służbie rządowej przyznaje zaś ustawa z 15. kwietnia 1873 (Nr. 47 Dz. u. p) w analogicznych pięciu rangach płace następujące :

urzędnikom konceptowym X. rangi :

stałej płacy	900 złr.	
dotatku aktywalnego	240 „	
razem		1.140 złr.

urzędnikom IX. rangi :

stałej płacy	1.100 złr.	
dotatku aktywalnego	300 „	
razem		1.400 „

urzędnikom VIII. rangi :

stałej płacy	1.400 złr.	
dotatku aktywalnego	360 „	
razem		1 760 „

urzędnikom VII. rangi :

stałej płacy	2.000 złr.	
dotatku aktywalnego	420 „	
razem		2.420 „

urzędnikom VI. rangi :

stałej płacy	2.800 złr.	
dotatku aktywalnego	480 „	
razem		3.280 „

Z porównawczego zestawienia płac w tych kategoriach wynika, że urzędnicy krajowi z jednym wyjątkiem radców pobierają płace niższe od urzędników rządowych i tak :

Ranga	W służbie krajowej płaca		W służbie rządowej płaca		W służbie krajowej (płaca niższa)		
	stała	dodatek aktywalny	stała	dodatek aktywalny	stała o kwotę	dod. aktyw. o kwotę	razem o kwotę
konceptista X. ranga	700	100	900	240	200	140	340
adjunkt konc. IX. ranga	1.000	200	1.100	300	100	100	200
wicesekretarz VIII. ranga	1.300	240	1.400	360	100	120	220
sekretarz VII. ranga	2.000	360	2.000	420	—	60	60
radca VI. ranga	2.800	480	2.800	480	—	—	—

Możnaby wprowadzić zarzucić, że nie ma tu właściwie podstawy do takiego porównania, gdyż urzędnicy Wydziału krajowego nie są podzieleni na rangi. Byłby to jednak zarzut tylko formalny, głównem bowiem kryterium podziału na rangi jest według §. 2 ustawy państwowej z 15. kwietnia 1873 (Nr. 47 Dz. u. p.) wysokość płacy i ta jest właściwą podstawą porównania. Otóż pierwszą, t. j. najniższą stałą płacą urzędnika conceptowego w służbie rządowej jest płaca X. rangi, wynosząca wraz z dodatkiem aktywalnym 1.140 złr. rocznie, podczas gdy w Wydziale krajowym pierwsza stała płaca takiego urzędnika wynosi tylko 800 złr., czyli o 340 złr. mniej. W następnych rangach różnica ta na niekorzyść krędników conceptowych krajowych wynosi 200, 220 i 60 złr. i dopiero w najwyższej randze znika zupełnie, płaca bowiem radcy Wydziału krajowego równa się zupełnie płacy radcy Namiestnictwa.

Także pod względem adjutów conceptowych są urzędnicy krajowi w gorszem położeniu; gdy bowiem w służbie rządowej najniższe adjutum dla kandydatów, od których się wymaga naukowej kwalifikacyi, wynosi 500 złr., wynosi ono u nas tylko 360 złr.

To gorsze uposażenie naszych urzędników conceptowych uderza tem więcej, jeżeli zestawimy z niem płace urzędników innych oddziałów, a w szczególności oddziału rachunkowego i manipulacyjnego. Płace te są stosunkowo wyższe od plac conceptowych, a w porównaniu z placami analogicznych rang urzędników rządowych są, z jeduym wyjątkiem oficyałów rachunkowych, albo równe, albo wyższe od plac rządowych. Przekona o tem zestawienie następujące:

U r z ę d n i c y r a c h u n k o w i :

w służbie rządowej :

XI. ranga, płaca	600 złr.,	dodatek	180 złr. =	780 złr.
X. " " "	900 " "	" "	240 " =	1.140 "
IX. " " "	1.100 " "	" "	300 " =	1.400 "
VIII. " " "	1.400 " "	" "	360 " =	1.760 "

w służbie krajowej :

asystent rachunkowy,	płaca	700 złr.,	dodatek	100 złr. =	800 złr.
oficyał	" "	900 " "	" "	180 " =	1.080 "
adjunkt	" "	1.200 " "	" "	240 " =	1.440 "
rewident	" "	1.500 " "	" "	300 " =	1.800 "

U r z ę d n i c y m a n i p u l a c y j n i :

w służbie rządowej :

IX. ranga, płaca	600 zlr.,	dodatek	180 zlr. =	780 zlr.
X. " "	900 " "	" "	240 " =	1.140 "
IX. " "	1.100 " "	" "	300 " =	1.400 "
VIII. " "	1.400 " "	" "	360 " =	1.760 "

w służbie krajowej :

asystent manipulacyjny, płaca	700 zlr.,	dodatek	100 zlr. =	800 zlr.
kancelista " "	1.000 " "	" "	200 " =	1.200 "
{	archiwista " "	1.500 " "	300 " =	1.800 "
	ekspedytor " "	1.300 " "	270 " =	1.570 "
protokołista " "	1.200 " "	" "	240 " =	1.440 "
dyrektor kancelaryi 2.000 zlr., wolne pomieszkowanie i różne emolumenta.				

Porównawcze te zestawienia plac wystarczają zdaniem Wydziału krajowego już same przez się do uzasadnienia wspomnianej na wstępie petycyi urzędników conceptowych. Wydział krajowy postanowił przeto przedstawić zawartą w tej petycyi prośbę Wysokiemu Sejmowi do uwzględnienia i poprzeć ją ze swej strony usilnie. Zrównanie plac urzędników conceptowych Wydziału krajowego z placami urzędników równorzędnych władz rządowych leży nietylko w interesie urzędników, ale także samego urzędu. Skoro bowiem od urzędnika conceptowego Wydziału krajowego wymaga się takich samych, jak w służbie rządowej studyów przygotowawczych i kwalifikacyj, to Wydziałowi krajowemu przy pozyskaniu nowych zdolnych sił trudno jest wytrzymać konkurencyę z władzami rządowymi, jak długo płaca urzędników krajowych nie dorównywa rządowej. Tem trudniejszą jest ta konkurencya, jeżeli się zważy, że w służbie rządowej widoki awansu są o wiele lepsze i nie kończą się bynajmniej na płacy VI. rangi, która u nas nietylko jest stanowczym kressem awansu, ale w dodatku, z powodu małej liczby takich posad, nadzwyczaj trudnym do osiągnięcia. Nie możemy zresztą pominąć i tej uwagi, że praca conceptowa w Wydziale krajowym jest wielostronną i wymaga nietylko zwykłego uzdolnienia prawniczo-administracyjnego, ale także, o ile zwłaszcza chodzi o współdziałanie w pracach kodyfikacyjnych, wyższego poziomu inteligencyi i ogólnego wykształcenia.

Efekt finansowy zamierzonego zrównania plac, jeżeliby Wysoki Sejm do niniejszego przedłożenia przychylił się, przedstawiałby się, jak następuje :

dla 6 conceptistów	podwyższenie płacy o 340 zlr.,	rocznie 2.040 zlr.
" 6 adjunktów konc.	" " " 200 " "	1.200 "
" 6 wicesekretarzy	" " " 220 " "	1.320 "
" 1 wicesekretarza biura statystycznego	" " " "	220 "
" 6 sekretarzy	" " " 60 " "	360 "
" 3 aplikantów conceptowych	" " " 140 " "	420 "
razem dla urzędników conceptowych		5.560 zlr.
nadto dla 8 oficyałów rachunkowych dla zrównania ich płacy z placą X. rangi urzędników rządowych, po 60 zlr.		480 "
ogółem więc podwyższenie o		6.040 zlr. rocznie.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Celem zrównania płac urzędników konceptowych Wydziału krajowego z płacami urzędników w służbie rządowej ustanawia się, począwszy od r. 1894, następujący etat płacy urzędników konceptowych:

Radcy: płaca		2.800 zlr.
dodatek aktywalny		480 "
" pięcioletni		400 "
Sekretarze: płaca		2.000 "
dodatek aktywalny		420 "
" pięcioletni		200 "
Wicesekretarze: płaca		1.400 "
dodatek aktywalny		360 "
" pięcioletni		200 "
Adjunkci konceptowi: płaca		1.100 "
dodatek aktywalny		300 "
" pięcioletni		100 "
Konceptiści; płaca		900 "
dodatek aktywalny		240 "
" pięcioletni		80 "
Aplikanci konceptowi: adjutum	3 po	600 "
	3 "	500 "

2) Celem zrównania płacy oficyalów rachunkowych Wydziału krajowego z płacą urzędników rządowych X. rangi podwyższa się tymże oficyalom, począwszy od r. 1894, dodatek aktywalny z 180 zlr. na 240 zlr. w. a.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 5. Stycznia 1894.

Marszałek krajowy:

Sunguszko w. r.

Sprawozdawca:

Chamiec w. r.

Członek Wydziału kraj.

